

MINISTERIET

NOTAT

22. februar 2005

Høringsnotat til Kulturdvalget vedr.

Forslag til lov om ændring af museumsloven, bygningsfredningsloven og lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og om ophævelse af lov om regionale faglige kulturmiljøråd (Udmøntning af kommunalreformen for så vidt angår museumsområdet m.v.)

Modtagne høringssvar

Kulturministeriet har modtaget i alt 45 høringssvar. Kirkeministeriet har endvidere fremsendt 13 høringssvar.

Følgende myndigheder og organisationer (i alt 23) har afgivet bemærkninger:

KL, Amtsrådsforeningen, Kulturmiljørådet for Sønderjyllands Amt, Kulturmiljørådet for Frederiksborg Amt, Kulturmiljørådet for Fyn, Kulturmiljørådet for Københavns Amt, Kulturmiljøråd i Ribe Amt, Museumsrådet for Fyns Amt, Århus Amts Museumsråd, Museumsrådet for København & Frederiksberg, Københavns Amtsmuseumsråd, Københavns Kommune, Børne- og kulturefforeningen, Samrådet af Danske Museumsorganisationer, Holstebro Kommune, Det Økologiske Råd, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Landbrug, Kertemindeegnens Museer, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark, Nordisk Konservatorforbund og Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur.

Følgende (i alt 34) har meddelt, at de ikke har bemærkninger til lovforslaget:

Socialministeriet, Dansk Arbejdsgiverforening, Integrationsministeriet, Datatilsynet, Dansk byggeri, Statens Arkiver, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Skatteministeriet, Rigsrevisionen, Dansk Vandrelaug, HTS Interesseorganisationen, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Det Centrale Handicapråd, Akademikernes Centralorganisation, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Domstolsstyrelsen, Undervisningsministeriet, HUR, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Bygnings Fredningsforeningen BYFO, Kirkeministeriet, landets stiftsøvrigheder, Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer, Danmarks Provsteforening og Nationalmuseet.

Følgende (125) har ikke afgivet høringssvar:

Der henvises til høringslisten i lovforslaget.

Efter høringsfristens udløb har Kulturministeriet modtaget høringsvar (2) fra følgende, hvilket dog ikke giver anledning til yderligere kommentarer:

Amtsmuseumsrådet i Roskilde Amt og Børnekulturens Netværk.

Bemærkninger til lovforslaget

I det følgende foretages en tværgående gennemgang af de politisk centrale forslag til ændringer af lovforslaget, som er fremkommet i høringsvarene.

Det skal bemærkes, at ud over de punkter, der omtales i det følgende, er der indarbejdet en række mere tekniske, herunder lovtekniske ændringer i lovforslaget.

Amtskommunale driftstilskud til museer m.v.

Samrådet af Danske Museumsorganisationer og Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark har foreslået, at der ud fra lovteksten gives en garanti for, at de amtslige tilskud, når de ved overgangsordningens ophør overføres til kommunerne som bloktilskud, er øremærkede til museumsarbejde. Amtsrådsforeningen påpeger i samme henseende usikkerheden omkring sikring af tilskuddene efter overgangsordningens ophør.

Kommentar

Høringsvarene giver ikke anledning til ændringer. Overgangsordningen er foreslået med henblik på at sikre tid til at finde en bæredygtig finansieringsløsning for museerne også efter udløbet af overgangsordningen.

Børne- og Kulturchefforeningen har foreslået, at man definerer begrebet ”særligt store amtslige tilskud”, som fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger.

Kommentar

Høringsvaret giver ikke anledning til ændringer. Begrebet er udsprunget af den politiske aftale på kulturområdet og vedrører i øvrigt baggrunden for indførelse af en overgangsordning, ikke dennes konkrete udformning. Alle hidtidige amtslige driftstilskud til museer omfattet af museumsloven vil indgå i overgangsordningen.

Københavns Kommune har foreslået, at kommunen i stedet for staten i den 4-årige overgangsordning overtager den hidtidige amtslige (HUR) finansiering af Glyptoteket.

Kommentar

Høringsvaret giver ikke anledning til ændringer. Glyptoteket er som et § 16-museum ikke omfattet af overgangsordningen på § 15-området. Ifølge den politiske aftale på kulturområdet overtager staten permanent amternes medfinansiering af § 16-museerne.

KL og Sammenslutningen af Museumsforeninger har foreslået, at det særlige tilskud efter museumslovens § 15, stk. 4, som gives til museer, der drives af flere kommuner i fællesskab, omfattes af overgangsordningen, jf. lovforslagets § 15 a.

Samrådet af Danske Museumsorganisationer har foreslået, at der udarbejdes en ny beregningsmetode for statstilskudsberegningen, mens Kertemindeegnens Museer henstiller, at der tages højde for samdriftssituationen i lovforslaget.

Sammenslutningen af Museumsforeninger har endvidere foreslået, at hvis flere statsanerkendte museer lægges sammen i forbindelse med kommunesammenlægningerne, fastholdes det nuværende samlede statstilskud som en del af overgangsordningen.

Kommentar

Der er i museumslovens § 15a (Lovforslagets § 1, nr. 6) indarbejdet en 4-årig overgangsordning for ophør af samdriftsaftalerne. Overgangsordningen vil indebære, at det særlige samdriftstilskud opretholdes i perioden. Tilskuddet ville ellers i vidt omfang bortfalde. Finansieringen af overgangsordningen fastholdes inden for den statslige ramme for tilskud til statsanerkendte museer, jf. museumslovens § 15, og forslaget medfører derfor ikke merudgifter. Forslaget har heller ingen konsekvenser for andre lovforslag og afviger ikke fra Aftale om strukturreform, men er en justering i forhold til de overgangsordninger, der er aftalt i udmøntningsaftalen for kulturområdet af 24. september 2004.

Ministeriet finder ikke grundlag for at etablere en overgangsordning for statsanerkendte museer, der sammenlægges som en udløber af kommunalreformen, da dette ikke er en direkte afledt konsekvens af kommunalreformen. Eventuelle nye sammenlægninger kan således først ske efter beslutning i den pågældende kommune.

Konserveringscentre

Samrådet af Danske Museumsorganisationer, Museumsrådet for Fyns Amt, Museumsrådet for Århus Amt og Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark har foreslået, at konserveringsordningerne for Århus Amt, Fyns Amt og Københavns Amt omfattes af lovforslagets § 16 a.

Amtsrådsforeningen har påpeget, at efter overgangsordningens udløb varetages videreførelsen af konserveringscentre bedst på regionalt niveau, mens Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark har anbefalet, at staten permanent overtager tilskudsopgaven til konserveringscentre. Nordisk Konservatorforbund har foreslået, at de amtslige tilskud efter overgangsperiodens udløb kun flyttes til de kommuner, der har konserveringscentre.

Kommentar

Høringsvarene giver ikke anledning til ændringer. De tilskud, der efter overgangsordningen i § 16 a overføres til staten til fordeling, er kun de direkte amtslige driftstilskud til konserveringscentre. De i høringssvarene nævnte

tilskud til øvrige konserveringsordninger er ikke givet til et egentligt center, jf. lovforslagets § 16 a, og vil derfor ikke fremgå som et direkte amtsligt driftstilskud til konservering. Tilskuddene til disse ordninger gives som et direkte tilskud til museerne og vil derfor være omfattet af museernes regnskaber som amtslige driftstilskud til museet. På den baggrund vil tilskuddene til de nævnte konserveringsordninger være omfattet af overgangsordningen i lovforslagets § 15 a, hvorefter de amtslige driftstilskud til museerne overføres til staten i en 4-årig overgangsperiode.

Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark har foreslået, at overgangsordningen, jf. lovforslagets § 16 a, også omfatter fællesmagasinerne.

Kommentar

Høringsvaret giver ikke anledning til ændringer. Tilskuddene til fællesmagasinerne fremgår, i lighed med konserveringsordningerne ovenfor, ikke som direkte amtslige driftstilskud til fællesmagasinerne, men vil indgå i museernes regnskaber og dermed være omfattede af overgangsordningen, jf. lovforslagets § 15 a.

Lokale museumsråd og lokale kulturmiljøråd

Kulturmiljørådet for Frederiksborg Amt har påpeget, at nedsættelse af et lokalt museumsråd eller et lokalt kulturmiljøråd i hver kommune vil give for små enheder fagligt set. På den baggrund har de foreslået, at ansvaret for nedsættelse af rådene af hensyn til fagligheden placeres i Regionsrådet og i det kontaktudvalg, der nedsættes i henhold til lov om regioner. Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur har foreslået det samme for kulturmiljørådene.

Samrådet af Danske Museumsorganisationer, Amtsrådsforeningen og Århus Amts Museumsråd har i samme henseende påpeget behovet for et koordinerende organ på regionalt niveau, mens Kulturmiljørådet for Sønderjyllands Amt og Kulturmiljøråd Fyn har bemærket, at kommunerne vil være for små enheder til oprettelse af kulturmiljøråd

Kommentar

Forslaget om placering af nedsættelsesbemyndigelse hos Regionsrådet og Kontaktudvalget følges ikke, idet det bemærkes, at forslaget ikke er i overensstemmelse med den politiske aftale på kulturområdet. I bemærkningerne til museumslovens § 18 (Lovforslagets § 1, nr. 9) om museumsråd er der dog tilføjet følgende: "Der vil i givet fald være tale om en frivillig ordning, der naturligt forudsættes at omfatte et vist antal institutioner. Derfor må det antages, at flere kommuner ofte vil gå sammen om at etablere et sådant råd, ligesom nogle kommuner vil foretrække at samordne deres kulturaktiviteter på tværs af kulturbevaringsområder mv. Der kan ikke forventes en forøgelse af antallet af råd i forhold til den ordning, der gælder i dag".

Endvidere er der i bemærkningerne til museumslovens § 23 a. (Lovforslagets § 1, nr. 12) om kulturmiljøråd tilføjet følgende:

"Der vil i givet fald være tale om en frivillig ordning, der naturligt forudsættes at dække et vist geografisk areal. Derfor må det antages, at flere kommuner ofte vil gå sammen om at etablere et sådant råd, ligesom nogle kommu-

ner vil foretrække at samordne deres kulturaktiviteter på tværs af kulturbevaringsområder mv. Der kan ikke forventes en forøgelse af antallet af råd i forhold til den ordning, der gælder i dag”.

Ændringerne har ingen økonomiske konsekvenser. Ændringerne har ingen konsekvenser for andre lovforslag og er ikke i modstrid med Aftale om strukturreform.

Kulturmiljørådet for Sønderjyllands Amt har foreslået, at kulturmiljørådene nedsættes af et uafhængigt organ, f.eks. museerne.

Kommentar

Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer. Kulturmiljørådene er planlægningsmyndighedernes rådgiver, hvorfor det må anses for hensigtsmæssigt, at planlægningsmyndigheden også selv står for nedsættelsen af rådet.

Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark har foreslået, at kulturministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for museumsrådenes og kulturmiljørådernes virksomhed. Kulturmiljørådet for Sønderjyllands Amt har foreslået, at lovgivningen skal rumme bestemmelser om kulturmiljørådernes sammensætning.

Kommentar

Høringsvarene giver ikke anledning til ændringer. Der henvises til den politiske aftalte frivillighed for oprettelse af rådene. Det er jf. bemærkningerne til lovforslaget Kulturministeriets vurdering, at der fremover skal være mulighed for at nedsætte råd under friere rammer. Det fremgår endvidere af bemærkningerne til § 1, nr. 12, stk. 1 og 2, at ”Det kan overvejes, at et kulturmiljøråd sammensættes med ekspertise inden for bygningskultur, nyere tids kulturhistorie, arkæologi, byplanlægning, landskabsarkitektur og kunsthistorie.”

Museumsrådet for København og Frederiksberg har foreslået, at nedsættelse og finansiering af museumsråd gøres obligatorisk. Københavns Amtsmuseumsråd har foreslået obligatorisk finansiering af både museumsråd og kulturmiljøråd. Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark har foreslået, at nedsættelse af museumsråd og kulturmiljøråd gøres obligatorisk. Kulturmiljørådet for Københavns Amt har foreslået, at nedsættelse og finansiering af kulturmiljøråd gøres obligatorisk.

Københavns Kommune har ønsket, at staten bliver forpligtet til at yde tilskud til museumsråd.

Kommentar

Høringsvarene giver ikke anledning til ændringer. Der henvises til den politiske aftale om frivillig oprettelse af rådene samt til, at det fremsatte lovforslag i øvrigt ikke er en ændring af den nuværende retstilstand, for så vidt angår frivillighed.

Det Regionale faglige Kulturmiljøråd i Ribe Amt har foreslået, at tilskud til kulturmiljøråd også kan gives til sekretariatsudgifter.

Kommentar

Høringsvaret giver ikke anledning til ændringer. Lovforslaget indeholder ikke begrænsninger med hensyn til ydelsen af tilskud.

Det Regionale faglige Kulturmiljøråd i Ribe Amt har foreslået, at der i lovtæksten åbnes mulighed for rådgivning af andre end offentlige myndigheder.

Kommentar

Høringsvaret giver ikke anledning til ændringer, idet lovtæksten er formuleret således, at den beskriver rådets hovedopgave.

Dansk Landbrug har foreslået, at bestemmelsen om nedsættelse af lokale kulturmiljøråd udgår, da der er tale om råd uden reel kompetence og funktion.

Kommentar

Høringsvaret giver ikke anledning til ændringer. Lovforslaget er ikke en ændring af gældende ret med hensyn til frivilligheden af nedsættelsen af rådene.

Fortidsminder

Amtsrådsforeningen mener ikke, at plejeopgaven skal overgå til kommunerne.

Danmarks Naturfredningsforening har foreslået, at overførslen til kommunerne af ejerskabet til fortidsminder sker efter en konkret vurdering på baggrund af det enkelte fortidsmindes betydning.

Dansk Landbrug har foreslået, at amtsrådets hidtidige tilsynsopgave med sten- og jorddiger samt fortidsminder ikke gøres statslig, men overføres til kommunalbestyrelsen med henblik på, at myndighedsbehandlingen på fortidsmindeområdet kommer til at foregå på ét niveau.

Amtsrådsforeningen, Det Økologiske Råd og Danmarks Naturfredningsforening mener ikke, at adgangen til at dispensere vedrørende sten- og jorddiger skal overgå til kommunalbestyrelsen. Danmarks Naturfredningsforening har foreslået, at enkeltsagsbehandlingen skal overgå til staten under henvisning til, at dispensationsopgaven dels vil være løsrevet fra de øvrige kommunale opgaver, dels at det er foreningens opfattelse, at sten- og jorddigerne er under betydeligt pres i jordbrugslandskabet. Det Økologiske Råd finder, at opgaven skal varetages af regionerne.

Kommentar

Forslagene i høringssvarene vedrørende ejerskabet, tilsynsopgaver og dispensationssager i relation til sten- og jorddiger giver ikke anledning til ændringer. Der henvises til den politiske aftale på kulturområdet. Det fremgår af aftalen, at det anses for hensigtsmæssigt, at de amtslige tilsynsopgaver overføres til staten, at kommunerne overtager de hidtidige plejeopgaver samt ejerskabet til fortidsminder, samt at kommunalbestyrelsen skal forestå enkeltsagsbehandling af sten- og jorddiger. I relation til sidstnævnte bemærkes det, at Kulturarvsstyrelsen fortsat vil have adgang til at indbringe afgørelserne for Naturklagenævnet med henblik på at sikre en ensartet praksis.

For så vidt angår ejerskabet henvises i øvrigt til, at der også i dag er kommunalt ejede fortidsminder, hvor kommunen varetager plejeopgaven.

Bygningsfredning.

I de indkomne høringssvar er der ikke fremkommet bemærkninger til lovforslaget.

Kirkebygninger og kirkegårde.

I de indkomne høringssvar er der ikke fremkommet indvendinger mod lovforslaget.